

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvy Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Greenpeace Česká republika, z. s.**, se sídlem Prvního pluku 143/12, Praha 8, zast. JUDr. Jaromírem Kyzourem, advokátem se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2023, č. j. MZP/2023/580/723, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2023, č. j. 11 A 94/2023-51,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2023, č. j. 11 A 94/2023-51, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 16. 5. 2023, č. j. MZP/2023/580/723, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši **25 000 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Jaromíra Kyzoura.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Tato věc se týká otázky, zda spolek zaměřený na ochranu životního prostředí může být účastníkem řízení o přestupku podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

[2] Česká inspekce životního prostředí (správní orgán prvního stupně) usnesením ze dne 17. 1. 2023 rozhodla, že žalobce jako environmentální spolek není účastníkem řízení ve věci odpovědnosti za přestupky podle § 88 odst. 2 písm. n) a p) zákona o ochraně přírody a krajiny vedeného proti společnosti Lesy ČR, s. p. ohledně nedovolené činnosti na území Evropsky významné lokality Východní Krušnohoří a na území Národní přírodní rezervace a Evropsky významné lokality Praděd. Nejedná se totiž o případ, kdy by poprvé až v řízení o přestupku byla řešena otázka, zda a v jakém rozsahu je činnost nezákonná. Předmětem řízení není posouzení škodlivosti či nedovolenosti těžeb, ale uložení pokuty za porušení podmínek rozhodnutí o výjimkách a za absenci povinného souhlasu podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Zabezpečení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny není v rozporu s hájením tohoto zájmu občanským spolkem. Posouzení nezákonnosti zakázaného jednání již *de facto* nebude předmětem rozhodování o předpokládaném nejpřísněji postižitelném přestupku podle § 88 odst. 2 písm. p) zákona o ochraně přírody a krajiny. Vyjádření spolku by tak nemohlo přinést nic nového, a proto je jeho účast v přestupkovém řízení nadbytečná.

[3] Žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a napadené usnesení potvrdil. Podle žalovaného obsahuje § 68 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), taxativní okruh účastníků řízení. Přestupkové řízení není řízením vedeným podle zákona o ochraně přírody a krajiny, a proto se na ně nevztahuje možnost účastenství na základě § 70 téhož zákona. V dané věci není namístě ani eurokonformní výklad podle čl. 9 odst. 3 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí č. 124/2004 Sb. m. s. (Aarhuská úmluva). Možný je pouze výklad, podle něhož se spolek přestupkového řízení účastnit nemůže.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Podle městského soudu neobstojí důvody, na nichž postavil své rozhodnutí žalovaný, a žalobcovy námitky proti odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou tedy důvodné. Městský soud se však ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně. Vycházel z toho, že řízení před správními orgány tvoří jeden celek, a podle něj obtojí důvody uvedené v usnesení správního orgánu prvního stupně. Městský soud za takové situace nezrušil rozhodnutí žalovaného jen z důvodu, že stojí na nesprávných závěrech.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl, že rozsudek městského soudu je překvapivý. Stěžovatel se v každé fázi řízení setkal s jinou argumentací, aniž mohl rozumně předpokládat, jaké otázky považuje právě rozhodující orgán za relevantní. V důsledku toho nemohl účinně polemizovat, a to ani v řízení před městským soudem. Argument existencí jiného řízení, jehož se stěžovatel mohl účastnit, se neobjevil až do vyhlášení rozsudku, dokonce ani při jednání před městským soudem.

pokračování

[6] Stěžovatel činí sporným také právní posouzení městského soudu. I v přestupkovém řízení se podle něj správní orgán musí vypořádat s tím, zda a z jakého důvodu byla činnost nezákonná; předmětem řízení není pouze uložení pokuty. Městský soud některé části svého odůvodnění nekriticky převzal z rozsudku téhož soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 6 A 124/2012-63, a z rozsudku NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 As 311/2016-35. Ústavní soud přitom v nálezu ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. II. ÚS 1685/17, shledal postup soudů v tomto řízení jako nezákonný a nedostatečně odůvodněný. Podle citovaného nálezu má být rozsah procesních práv environmentálního spolku v řízení o přestupcích obdobný, jako v případě jeho účasti ve správním řízení o povolení výjimek, bylo-li by před zahájením dotčené činnosti vedeno. Z nálezu však jednoznačně neplyne, že pokud takové řízení probíhalo, je do budoucna účast spolku v řízení o přestupku vyloučená. I pokud by však taková omezující podmínka měla existovat, v nyní posuzované věci nebyla naplněna.

[7] Řízení o přestupku podle § 88 odst. 2 písm. p) zákona o ochraně přírody a krajiny, k němuž mělo dojít kvůli nedodržení podmínek dříve udělených výjimek v Jeseníkách, věcně nesouvisí s činností ve Východním Krušnohoří, o kterou šlo stěžovateli. Podle stěžovatele se může i v těchto přestupkových řízeních poprvé posuzovat zákonnost činnosti obviněného z přestupku. Spor o to, zda byl zásah v souladu s rozhodnou podmínkou, která má zajišťovat ochranu zájmů souvisejících s přírodou, se často objeví až následně při realizaci činnosti, kterou měla výjimka povolit. Před pravomocným ukončením řízení o výjimce se objevit nemůže. Stěžovatel dále podrobně popsal jednotlivá řízení a zdůraznil, že těžba v Evropsky významné lokalitě Východní Krušnohoří byla uskutečněna nejpozději v průběhu prosince 2021. Žádost o souhlas podle § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny byla zjevně podána až po provedení těžby a toto řízení podle něj nebylo v době podání kasační stížnosti pravomocně skončené.

[8] Městský soud také přehlíží změnu § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny provedenou zákonem č. 225/2017 Sb., v jejímž důsledku se mohou spolky účastnit řízení vedených podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Výčet účastníků řízení podle § 68 zákona o přestupcích není taxativní a nevylučuje speciální právní úpravu podle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, Stěžovatel analogicky odkázal na řízení vedená podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném před 1. 1. 2013, a na rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2010, č. j. 5 As 41/2009-91.

[9] Podle stěžovatele městský soud relativizoval nutnost eurokonformního výkladu. To je však v rozporu s judikaturou Ústavního soudu, Soudního dvora EU či nálezy Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy. Stěžovatel odkázal také na implementační příručku k Aarhuské úmluvě vydanou Evropskou hospodářskou komisí OSN. V projednávané věci nestojí proti možnosti stěžovatele účastnit se rozhodovacích procesů žádná relevantní okolnost. Stěžovatel nesouhlasí ani s úvahami městského soudu o tom, že by jeho účast v přestupkovém řízení mohla přivodit nevyváženost v neprospěch obviněného subjektu. Účast spolku v takovém řízení není nepředvídatelná – předpokládá ji § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, judikatura Ústavního soudu (nález sp. zn. II. ÚS 1685/17) i správní praxe Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky. Stěžovatel k závěru městského soudu o účasti obcí v přestupkových řízeních uvedl, že environmentální spolky mají při ochraně veřejných zájmů podobnou úlohu jako

obce, a to přinejmenším z hlediska hájení zájmu na ochraně životního prostředí (nález Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14).

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem městského soudu. Je nutné rozlišovat, co je předmětem řízení. Přestupkové řízení je zahájeno, pokud k zásahu do zákonem chráněných zájmů již došlo, a jeho smyslem je vyvodit pro pachatele důsledky. Nepřípustnost účasti spolků v řízeních o přestupcích podle § 88 zákona o ochraně přírody a krajiny plyne nejen z toho, že se tato řízení týkají proběhnuvších zásahů, ale zejména z toho, že jde o řízení, na něž se vztahují principy uplatňované v přestupkovém řízení a analogicky i v trestním právu. Na jedné straně stojí obviněný subjekt a na druhé straně správní orgán rozhodující o vině a trestu. K umožnění účasti dalších subjektů v takovém řízení, pokud s nimi procesní úprava výslovně nepočítá, je třeba přistupovat zdrženlivě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná, projednatelná a také důvodná.

[12] V projednávané věci je třeba posoudit, zda řízení o spáchání přestupku podle zákona o ochraně přírody a krajiny je řízením podle téhož zákona. Tato úvaha je stěžejní pro závěr o účastenství stěžovatele jako environmentálního spolku v řízení o přestupku podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

[13] Podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2023, které dopadá na nyní posuzovanou věc, *občanské sdružení nebo jeho organizační jednotka, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny (dále jen „občanské sdružení“) je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona, s výjimkou řízení navazujících na posuzování vlivů na životní prostředí podle § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně. Musí být věcně a místně specifikována.*

[14] Podle § 70 odst. 3 věty první zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2023, které dopadá na nyní posuzovanou věc, je občanské sdružení *oprávněno za podmínek a v případech podle odstavce 2 účastnit se řízení podle tohoto zákona, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů ode dne, kdy mu bylo příslušným správním orgánem zahájení řízení oznámeno; v tomto případě má postavení účastníka řízení.*

[15] NSS podotýká, že § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny upravuje otázku účastenství v řízeních, nikoli však další otázky, jako např. rozsah námitek, které je environmentální spolek oprávněn v těchto řízeních uplatňovat. Z hlediska možnosti účasti v řízeních je tak bez právního významu, že § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny vymezuje tuto účast *za podmínek a v případech podle § 70 odst. 2 tohoto zákona, tj. v případech zamýšlených zásahů a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona.* NSS nemá pochybnost o tom, že formulace použité zákonodárcem v obou odstavcích je třeba vnímat

pokračování

jednotně, tedy tak, že ve všech řízeních vedených podle zákona o ochrany přírody a krajiny ve smyslu § 70 odst. 3 tohoto zákona *mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona.*

[16] Podle § 88 odst. 2 písm. n) zákona o ochraně přírody a krajiny *právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vykonává ve zvláště chráněném území, označeném smluvně chráněném území, evropsky významné lokality nebo ptáčí oblasti činnost zakázanou nebo vykonává činnost, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu.*

[17] Podle § 88 odst. 2 písm. p) zákona o ochraně přírody a krajiny *právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neplní podmínky výjimky udělené podle § 43 a 56 nebo podmínky souhlasu podle § 44 a 57.*

[18] Podle § 88 odst. 3 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny *za přestupek lze uložit pokutu do 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2.*

[19] Podle § 5 zákona o přestupcích je přestupkem *společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*

[20] Stěžovatel se domáhal účasti v přestupkovém řízení, v němž bylo společnosti Lesy ČR, s. p. kladeno za vinu spáchání přestupků podle § 88 odst. 2 písm. n) a p) zákona o ochraně přírody a krajiny.

[21] Označení určitého jednání ve zvláštním zákoně výslovně za přestupek je formálním znakem přestupku ve smyslu § 5 zákona o přestupcích. Zákonná definice přestupku respektuje základní požadavek demokratického právního státu, aby státní moc byla uplatňována jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví (viz čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Z formálního hlediska má pro naplnění tohoto principu zásadní význam zásada *nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*, tj. není zločinu, není trestu, nestanoví-li tak zákon (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2009, č. j. 9 As 7/2009-76). Ke vzniku odpovědnosti za přestupek je tedy nezbytné, aby zákon výslovně označil protiprávní jednání za přestupek (ať už v rámci skutkové podstaty, nadpisu příslušné pasáže zákona, případně jinak).

[22] Ustanovení § 88 zákona o ochraně přírody a krajiny vymezuje skutkovou podstatu přestupku – tedy označuje jednání za přestupek a stanoví i výši sankce, kterou lze za přestupek uložit. Tentýž zákon určuje správní orgán příslušný k projednání tohoto přestupku [§ 77 odst. 1 písm. t)]. NSS tedy nemá pochybnost o tom, že správní orgán v řízení o přestupku podle § 88 zákona o ochraně přírody a krajiny vede řízení také podle tohoto zákona, nikoli pouze podle zákona o přestupcích. Bez použití zákona o ochraně přírody a krajiny řízení o odpovědnosti za přestupky podle § 88 odst. 2 písm. n) a p) zákona o ochraně přírody a krajiny vést nelze. Lze tedy uzavřít, že přestupkové řízení vedené se společností Lesy ČR, s. p. podle zákona o ochraně přírody a krajiny je řízením podle téhož zákona.

[23] Tento závěr odpovídá také kontextu novelizace § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny provedené zákonem č. 225/2017 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2018. Do tohoto data měly environmentální spolky právo účastnit se *správního řízení*. To soudy vykládaly jako jakékoli řízení (i podle jiných zákonů než podle zákona o ochraně přírody a krajiny), v němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, tedy složky životního prostředí chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny (rozsudky NSS ze dne 27. 5. 2010 č. j. 5 As 41/2009-91, č. 2127/2010 Sb. NSS, či ze dne 7. 12. 2005 č. j. 3 As 8/2005-118, č. 825/2006 Sb. NSS).

[24] Podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném od 1. 1. 2018 se environmentální spolky mohou účastnit pouze řízení vedených podle tohoto zákona, nikoli však již podle jiných zákonů, byť v nich mohou být dotčeny zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny. NSS vyjasnil tento cíl zákonodárce v rozsudcích ze dne 31. 3. 2022, č. j. 8 As 48/2020-34, ze dne 13. 6. 2022, č. j. 6 As 373/2021-35, či ze dne 27. 9. 2023, č. j. 6 As 225/2022-36; srov. též náleží Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 22/17. Lze shrnout, že cílem bylo omezit účast environmentálních spolků ve správních řízeních, tj. zmenšit okruh řízení, jichž se spolky mohou účastnit. Možnost účasti v řízeních o přestupcích, jejichž skutková podstata je upravena v zákoně o ochraně přírody a krajiny, tím však s ohledem na formulaci § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném od 1. 1. 2018 není dotčena.

[25] Na výše uvedeném nic nemění ani náleží sp. zn. II. ÚS 1685/17, v němž Ústavní soud dospěl k závěru, že řízení o přestupcích lze podřadit pod pojem *správní řízení, v němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle zákona o ochraně přírody a krajiny* ve smyslu § 70 odst. 2 a 3 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném do 31. 12. 2017. Znění citovaného ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, které v odkazovaném náleží posuzoval Ústavní soud, se lišilo od znění účinného pro nyní projednávanou věc. V posuzované věci tedy pochybnosti o tom, že řízení o přestupku, který je upraven zákonem o ochraně přírody a krajiny, je *řízením podle tohoto zákona* ve smyslu § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném od 1. 1. 2018, nevznikají.

[26] V návaznosti na výše uvedená východiska dospěl NSS k závěru, že městský soud se dopustil procesního pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Současně má kasační soud za to, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné.

[27] NSS se ztotožnil s městským soudem, že žalovaný v rozhodnutí o odvolání pochybil při právním hodnocení otázky stěžovatelova účastenství. Jak plyne se shora uvedeného (body [13] až [25] tohoto rozsudku), účastenství v přestupkovém řízení nelze posuzovat výhradně podle § 68 zákona o přestupcích. Účast environmentálního spolku v přestupkovém řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny plyne navíc přímo z § 70 odst. 3 téhož zákona. Možnost účasti environmentálních spolků se nadto nevztahuje pouze na řízení s prospektivní povahou (srov. též body 21 a 22 náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1685/17).

pokračování

[28] Soudní řízení správní není pokračováním správního řízení. Proto se nepředpokládá, že správní soudy budou nahrazovat nedostatky odůvodnění napadených správních rozhodnutí tak, aby jejich výrok obstál. Správní soudy tak mohou činit, pokud nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nemají vliv na jeho zákonnost a formální zrušení takového rozhodnutí by vedlo pouze k prodloužení řízení, nikoli ke změně jeho výsledku. Doplnění či nahrazení rozhodovacích důvodů správního rozhodnutí však nesmí mít nepředvídatelný vliv na práva účastníků řízení. Účastníka řízení nelze postupem správního soudu zbavit možnosti právně a skutkově argumentovat k nově nastolené podstatě věci. Pokud krajský soud přezkoumává správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), má žalobce legitimní očekávání, že žalobními body nastavil referenční rámec soudního přezkumu (rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2011, č. j. 2 Afs 16/2011-78, č. 2510/2012 Sb. NSS). V projednávané věci byl postup městského soudu poté, co se neztotožnil se závěry žalovaného, vadný z následujících důvodů.

[29] Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu *jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, brozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se; podle § 36 odst. 3 se postupuje, pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem; je-li to zapotřebí k odstranění vad odůvodnění, změnit odvolací správní orgán rozhodnutí v části odůvodnění; odvolací správní orgán nemůže svým rozhodnutím změnit rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku vydané v samostatné působnosti.*

[30] Podle § 90 odst. 5 správního řádu *neshledá-li odvolací správní orgán důvod pro postup podle odstavců 1 až 4, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Jestliže odvolací správní orgán změnit nebo zruší napadené rozhodnutí jen zčásti, ve zbytku je potvrdí.*

[31] Platí, že odvolací správní orgán může v rozhodnutí, jímž zamítne odvolání, provést určité dílčí korekce rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, pokud dospěje k závěru, že toto rozhodnutí jinak není v rozporu s právními předpisy a je věcně správné (rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012-48, bod 23). V projednávané věci však žalovaný neprovedl pouhé dílčí korekce, ale svou argumentací odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně plně nahradil. Pokud však odvolací správní orgán takto nahradí právní závěry správního orgánu prvního stupně, musí postupovat podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně výrokem změnit. Právním názorem správního orgánu a také případně předmětem soudního přezkumu se v takové situaci stává pouze právní názor vyjádřený v rozhodnutí o odvolání. Pokud tedy odvolací správní orgán svou argumentací *de facto* nahradí argumentaci správního orgánu prvního stupně, a přitom jeho rozhodnutí v rozporu s § 90 odst. 1 písm. c) nezmění, není soud oprávněn zvolit si, se kterým z těchto názorů se ztotožní. Shledá-li soud v takové procesní situaci, že jsou závěry odvolacího správního orgánu v rozporu se zákonem, napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud tedy pochybil, jestliže rozhodnutí žalovaného nezrušil poté, co jeho závěry shledal nezákonnými. Ztotožnil-li se městský soud se správním orgánem prvního stupně, jehož argumentaci však žalovaný v napadeném rozhodnutí plně změnil, zatížil řízení vadou, neboť sám nahradil důvody, na nichž stálo napadené rozhodnutí.

[32] NSS uzavírá, že městský soud zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na rozhodnutí ve věci samé, je tedy dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jelikož však NSS dospěl také k závěru, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, zrušil nejen napadený rozsudek, ale i toto rozhodnutí. Žalovaný v dalším řízení znovu rozhodne o stěžovatelově odvolání. Správnost závěrů správního orgánu prvního stupně posoudí i ve světle shora uvedených východisek (body [13] až [25] tohoto rozsudku).

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Kasační stížnost je důvodná, a proto NSS podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil rozsudek městského soudu. Zároveň soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) téhož zákona zrušil také rozhodnutí žalovaného, neboť městský soud by musel učinit totéž, a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.).

[34] S ohledem na tento procesní postup NSS rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti i řízení před městským soudem (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. má stěžovatel právo na náhradu nákladů řízení, neboť byl ve věci úspěšný. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

[35] Náhrada nákladů řízení příslušející stěžovateli se skládá z:

- soudních poplatků v celkové výši **8 000 Kč** (3 000 Kč za žalobu a 5 000 Kč za kasační stížnost).
- náhrady za zastupování advokátem v řízení o žalobě, a to za čtyři úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, sepisu žaloby, sepisu repliky a účasti při jednání před městským soudem (§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2024]. V souladu s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodem 5 advokátního tarifu jde o 4 x 3 100 Kč. K tomu je třeba podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu připočíst paušální náhradu hotových výdajů ve výši 4 x 300 Kč, tedy celkově **13 600 Kč**.
- náhrady za zastupování advokátem v řízení o kasační stížnosti v rozsahu jednoho úkonu právní služby spočívajícího v sepisu kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3 100 Kč spolu s paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč, tedy celkově **3 400 Kč**.

[36] Zástupce stěžovatele není plátcem DPH. Žalovaný je tedy povinen nahradit stěžovateli náklady řízení v celkové výši **25 000 Kč**, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2025

pokračování

2 As 371/2023 - 38

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu